

Az eredetileg 4 éves kutatási program befejezéséhez fél év hosszabbítást kértem és kaptam. A hat hónap során áprilisban ellenőrizték az eddig elvégzett munkát, és azt rendben lévőnek találták.

Azóta sikerült megjelentetnünk az előző pályázatban feldolgozott két mühimme defteri anyagát, „Ez az ügy fölöttébb fontos” A szultáni tanács Magyarországra vonatkozó rendeletei (1559–1560, 1564–1565). “This Affair is of Paramount Importance”. The Orders of the Ottoman Imperial Council Pertaining to Hungary (1559–1560, 1564–1565) címen, XV + 383 oldalon – erre kértem 500.000 forintot, amikor pályáztam. (A hiányzó részt az MTA Történettudományi Intézete, biztosította, s ez az intézmény végzi a publikáció terjesztését is.) Ezt komoly, kézzelfogható eredménynek tartjuk, mellyel a korszak törökül nem tudó történészeinek, a helytörténeti kutatások művelőinek és más érdeklődőknek nyújtottunk elsőrendű levéltári anyagot. Hasonló kiadvány az Oszmán Birodalom utódállamaiban eddig sehol nem jelent meg (Kovacevics megtévesztő című művében nem igazi mühimme defteriket kivonatolt, hanem ruusz-bejegyzéseket). Jellemző és vállalkozásunk sikerének tekinthető, hogy az első ciklusban feltárt és közzétett parancsok közül a Délvidéket érintőket, 45 dokumentumot, Dino Mujadžević, Mühimme defter iz 1552. Osmanski izvor za poviest Slavonije i Srijema (Skrinja slavonica 8 (2008), 399-427) című munkájában horvátra lefordított. Fécsek Edina szegedi hallgatónak a kádik tevékenységéről szóló szakdolgozata is nagymértékben támaszkodik kiadványunkra.

Az 5-ös és a 7-es számú mühimme defterik kiválasztott parancsainak regesztáit és a hozzájuk tartozó jegyzeteket elkészítettük. Az 5-ös defter különösen gazdagon dokumentálja a szigetvári hadjáratral kapcsolatos előkészületeket, a felvonulás közben jelentkező nehézségeket, az udvar folyamatos törekvéseit ezek legyőzésére és elhárítására. Mint iskolapélda, hasznosítható lesz a Cambridge History of Turkey harmadik kötetében az Ottoman Army and Warfare című fejezet elkészítésekor, amelyre Dávid Géza kapott felkérést. A 7-es számú defter valamivel szerényebb hozadéka annyiban érdekes, hogy egy viszonylag békés időszak fontosnak tartott ügyeibe enged betekintést, s hogy a korábbiaknál több parancs foglalkozik a temesvári régióval.

Bízunk benne, hogy a két kéziratból minket érdeklő rendelkezések publikálására hamarosan sor kerülhet.